

החטיפה של גלעד שליט מרגיזה

אותנו, מטרידה אותנו ולא נותנת לנו שקט. אז החלטנו לעשות מה שבטח לא יעזור כדי להחזיר אותו הביתה, לבחון את החטיפה הזו כתופעה תרבותית. איך אנחנו מתמודדים איתה, מה אנחנו עושים עם מה שאי אפשר ממש לעשות אל מולו כלום?

הגיליון הזה מנסה להעלות את השאלה של הפעולה: האם לפעול או לא לפעול? האם לפנות לראש הממשלה, לכתוב מכתבים, לשלוח פקסים או שאולי אין בהם שום טעם?

אנו מעלים שתי אפשרויות: מאמר אחד מציע לצאת לפעולה על מנת להימנע מהבנאליות היומיומית שמרחיקה את הפיתרון. מאמר שני בוחן מה בנו גורם לנו לרצות לצאת לפעולה שלמעשה אין בה טעם. שני המאמרים יחד מתארים מצב כאוב, מטריד, ששובר את היומיום. בין אם לפעול או בין אם לא, יש קריאה להימנעות משקט, הימנעות מהדחקה, הימנעות מהסדר, מהבסדר ומהיומיום החזרתי. קריאה לתת למה שמטריד אותנו להיות נוכח, להתקיים, להטריד.

זוכרים אותך? כי הרי זו בדיוק הבעיה. גלעד הפך למשהו מהשגרה שלנו, בדיוק כמו צחצוח השיניים בבוקר. זה משהו קבוע, מין גזירת גורל שאי אפשר לשנותה, כמשהו קבוע בשגרה שלנו, מקובע לתוכה. וכאן מתחילה הבעיה – כאשר משהו נעוץ כל כך חזק ביומיום שלנו, משוקע בעוצמה כה רבה – אין לנו אפשרות להסתכל עליו ובאמת להבין את המשמעות שלו. הוא כבר נתון לנו והוא מובן מאליו. היידגר¹ אמר שאנו מתחילים להבין את משמעותו של חפץ כלשהו רק כאשר אנו מאבדים אותו, כאשר הוא נשבר או התקלקל. ועד כמה הדבר אירוני – גלעד אבד לנו, הוא נחטף מאיתנו – והיינו אמורים להבין עד כמה חשובים הם חיי אדם. אבל במקום, האובדן הזה הוא שהפך לדבר הקבוע, לשגרת, ליומיומי, עד כדי כך שאפילו מחשבה אחת איננה חולפת במוחנו עליו. בדיוק כמו שאנו לא חושבים על צחצוח השיניים בבוקר.

ואני לא מבקש מכם להתחיל לחשוב עליו. לא. אל תעשו את זה. אתם יודעים למה – אתם תחשבו עליו את המחשבות הבנאליות האלו: "נורא, כמה נורא שגלעד X ימים בשבי" – וזו בדיוק הבנאליה שאני רוצה שתימנעו ממנה. כי זה מה שמחזיר אותנו אל השגרה, כי מיד אחר כך אובדנו של גלעד יחזור להיות הדבר הקבוע הזה, זה שאנו לא מהרהרים עליו. אז אל.

אני כן מבקש מכם לצאת לפעולה. כי אף מחשבה לא תחזיר אותו. אני לא מבטיח שהפעולה שלכם לא תהיה בנאלית, שהיא תשנה משהו בכלל במציאות הטראומטית הזו. אבל היא כן יכולה לנתץ את המקובעות ההרסנית הזו. להבטיח שהפסטיבל האומלל הזה לא יחזור בשנית.

1000. 1001. 1002. 1003. 1004.

מאיזה שלב סדרת המספרים הזו מתחילה לאבד את הייחוד שלה? ממתי היא מתחילה לשעמם? ממתי לא יהיה לי אכפת מה המספר הבא, המספר אחרי 1024? לא ממש ברור. אולי מה שכן ברור הוא שהמספר 681 ממש משעמם ואילו המעבר הזה – בין 999 לבין 1000 – נושא בחובו מין נצנוץ ייחודי של אלוהות. זהו מין מעבר סמלי – בו אנו צריכים יותר משלוש ספרות כדי לספור את המספר הזה. המספרים 1001 ו-1002 עדיין נושאים בחובם את קסמו של מעבר זה, אבל ככל שהמספרים עוברים, הקסם הזה פג. ואם אתם חושבים שאני מדבר שטויות – תחשבו על שנת 2000 – על המסיבות המטורפות, על הבהלה ההיסטרית הזו מבאג 2000, על האקסטזה הכמעט דתית שהעולם נתקף בה.

לפני Y ימים גלעד שליט היה 1000 יממות בשבי. ז"א שעכשיו הוא X ימים בשבי. איזה מספר לא סקסי, כל כך זניח, שלא ממש אכפת לי אם הוא יהיה X+1 בשבי. אבל ה-1000 הזה. אלוהים. אתם זוכרים מה היה שם – כאשר התקרבו בצעדי ענק לעבר ה-1000 יום לשבייתו של גלעד? מצעד אל ראש הממשלה, אוהל מחאה, עשרות תיכוניסטים שבאו, חולצות-גלעד-שליט, דיוני בעד ונגד שחרור אסירים, כותרות ענק בעיתונים: "1000 יום ל – (השלימו את החסר)". אשכרה פסטיבל. פסטיבל גלעד שליט. העם כולו זעק. ה-1000 הזה היווה הזדמנות מצוינת לזעוק, לבצע קטרזיס. למרק את מצפוננו.

אבל איפה אנו עכשיו? מישהו חושב על גלעד שליט היום? את/ה חושב/ת? כן, כן, את/ה. זה שקורא/ת את הטקסט. ואל תאמרו – בדיוק היום ראיתי בכניסה לעיר את המודעה הגדולה של "גלעד – אנחנו

1 מרטין היידגר (1889-1976); Martin Heidegger (פילוסוף גרמני).

